herpy

AGAMER

Reeves' Butterfly Lizard

Leiolepis rubritaeniata

Leiolepis rubritaeniata er en jordlevende, dagaktiv agam fra Thailand, Laos, Cambodja og Vietnam, der graver huler i sandet jord og kan brede sideskindet ud som en sommerfugl. Den passes som den nært beslægtede *Leiolepis belliana*: et tørt terrarie med dyb, gravbar bund, kraftig varme og UVB. Der findes kun lidt viden om netop denne art, så de fleste tal er lånt.

Familie: Agamidae Tidligere navn: *Leiolepis belliana rubritaeniata; Leiolepis reevesii rubritaeniata* Udgivet 16. november 2026

SPECIFIKATIONER

DYRET

Voksenstørrelse	**30-40 cm** total længde inkl. hale
Levetid	**8-10 år**
Aktiv	**Dag**
Levevis	**Jordboende og gravende**
Biotop	**Savanne**
Sværhedsgrad	**Øvet**

PASNING

Min. terrarie	**120 × 60 × 50 cm** L × B × H til 2 voksne dyr
Temperatur, dag	**26-35 °C**
Hotspot	**35-37 °C**
Temperatur, nat	**20-25 °C**
Luftfugtighed	**30-50 %**
Vand	**Vandskål**
UVB	**Nødvendig** Ferguson-zone 3
Kost	**Insekter og planter**
Holdes	**Enkeltvis eller parvis**

AVL

Formering	**Æglæggende**
Kuldstørrelse	**3-8 æg**
Inkubation	**55-75 dage** ved 28-30 °C

BESKYTTELSE OG PAPIRER

CITES	**Ikke omfattet**
EU-bilag	**Ikke omfattet**
IUCN	**Ikke truet (LC)**

Arten er ikke opført på CITES eller i EU's bilag, så der kræves ingen CITES-papirer. Ingen agamer står på den danske liste over dyr, som private ikke må holde (bekendtgørelse nr. 1261 af 17.11.2015), og arten er ikke på EU's liste over invasive arter. Spørg sælger om dyrets herkomst.

Om arten

Leiolepis rubritaeniata er en slank, fladtrykt agam med lang hale og små, kornede rygskæl. Ryggen har mange små, tætsiddende pletter med mørke kanter, der danner et fint net. Navnet betyder "rødbåndet" (latin *ruber*, rød, og *taenia*, bånd) og henviser til det karminrøde bånd langs siderne. Hannerne har desuden 2-3 sorte tværbånd ved forbenene og viser farverne frem ved at brede sideskindet ud som vinger. Hunnerne har ofte ingen sorte bånd og er mere afdæmpede.

Hannerne bliver op til 17 cm fra snude til kloak og hunnerne omkring 11 cm; med halen bliver dyret formentlig 30-40 cm. Totallængden er ikke dokumenteret og er et skøn ud fra de to mål. Arten blev beskrevet af Robert Mertens i 1961 som en underart af *Leiolepis belliana* og har senere også været ført som underart af *Leiolepis reevesii*, som den er nærmest beslægtet med. I dag regnes den som en selvstændig art. I ældre litteratur og i handlen kan den derfor optræde under begge artsnavne, så det er værd at sikre sig, at dyret er bestemt rigtigt. Slægten rummer både arter, der formerer sig kønnet, og rene hunarter; *L. rubritaeniata* formerer sig kønnet.

Dyret er sky og flygter ned i hulen ved den mindste forstyrrelse. Det passer til en holder, der vil iagttage et aktivt dyr, der graver og soler sig, og ikke vil håndtere det.

Udbredelse og levested

Leiolepis rubritaeniata lever i Sydøstasien: Thailand, Laos, Cambodja og Vietnam. I Thailand findes den især i nordøst, på og omkring Khorat-plateauet, og typelokaliteten er Pak Chong i provinsen Nakhon Ratchasima. Den er også kendt fra det centrale Thailand, fx Saraburi.

> **Oprindelig udbredelse:** Thailand, Laos, Cambodja og Vietnam.

LEVESTED

Arten lever i åbent, sandet savannelandskab, hvor jorden er løs nok til at grave i. Dyrene bor i huler, som de selv graver, og bruger dem som tilflugtssted, til overnatning og til æglægning. Hulerne er ikke målt for denne art; hos den nære slægtning *Leiolepis belliana* er de omkring 30 cm dybe og 70 cm lange, ofte Y-formede med flere åbninger.

Dyrene er dagaktive og soler sig på åben jord, stubbe og jordhøje. De er sky og trækker sig ned i hulen ved den mindste forstyrrelse. På Khorat-plateauet lever arten tæt på den klippelevende *Leiolepis glaurung*, men holder sig til den sandede savanne mellem klipperne, og de to arter ser ikke ud til at påvirke hinanden.

Pasning

TERRARIET

Der findes kun lidt viden om pasningen af *Leiolepis rubritaeniata*. Tallene i vejledningen er lånt fra *Leiolepis belliana*, der har samme levevis og lever i samme slags landskab.

Et par skal have et terrarie på mindst 120 × 60 × 50 cm (længde × bredde × højde). Gulvarealet er vigtigst, for arten er jordlevende, men højden skal rumme en dyb bund. Et enkelt dyr kan klare sig med 90 × 45 × 45 cm.

Bunden skal være mindst 20 cm dyb, gerne mere, og bestå af en blanding af sand og gødningsfri havejord, så hulerne holder. Det nederste lag skal være svagt fugtigt, resten tørt. Læg flade sten, kork og rødder, så dyret har solpladser og skjul, og sæt dem fast, så de ikke vælter, når dyret graver under dem. Ventilationen skal være god, og låget skal kunne låses, for dyrene er hurtige og sky.

TEMPERATUR

Solpladsen skal have en overfladetemperatur på 35-37 °C. Luften i den varme ende er 30-35 °C, og den kølige ende er 26-29 °C. Om natten falder temperaturen til 20-25 °C.

Dyret skal altid kunne søge væk fra varmen, ned i bunden eller ind i et skjul. Brug halogenspots eller keramiske varmelegemer med gitter foran og en termostat. Mål med digitale termometre og et IR-termometer, og kontrollér solpladsen jævnligt. Et dyr, der konstant søger skjul fra varmen, har det for varmt, og et dyr, der ikke soler sig, har det for koldt.

Læs mere: Varme og temperatur

LUFTFUGTIGHED OG VAND

Luftfugtigheden skal ligge på 30-50 %, og terrariet skal være tørt. Sprøjtning er normalt ikke nødvendig. Dyret skal have en skål med friskt vand, stor nok til at bade i, og skålen fyldes dagligt. Bunden må ikke være våd, for det giver skimmel.

Læs mere: Luftfugtighed, sprøjtning og ventilation

LYS OG UVB

Arten er dagaktiv og soler sig i åbent land, så den har brug for kraftigt lys og UVB. Brug et rør eller en LED på 6.500 K over hele terrariet og et T5 HO UVB-rør på 10-12 % over solpladsen. Ferguson-zonen er ikke fastlagt for arten; zone 3 er et skøn for en øgle, der soler sig i åbent land. Kontrollér afstanden med en UV-måler, og skift rørene efter producentens anvisning. Lyset skal være tændt 10-12 timer om dagen.

Læs mere: Lys og UVB

FODER

Slægten *Leiolepis* er altædende, og *L. rubritaeniata* æder både insekter og planter; fordelingen er ikke kendt for arten. Giv fårekyllinger, kakerlakker, melorme og supermelorme, og tilbyd mørkegrønne blade som mælkebøtte, kålblade og sennepsgrønt samt blomster. Frugt gives kun lidt. Salat har næsten ingen næring og undgås.

Unger og voksne fodres hver dag. Giv, hvad dyret æder på omkring 10 minutter. Drys insekterne med kalk ved hver fodring og med en multivitamin med D3 en gang om ugen. Varier foderet.

Læs mere: Foderdyr: hold og avl Læs mere: Kalk, vitaminer og tilskud

ADFÆRD OG HÅNDTERING

Dyret er sky og hurtigt og flygter ned i en hule, når noget bevæger sig. Det tåler dårligt håndtering. Hos slægten deler en han og en hun ofte hule.

Dyrene kan holdes enkeltvis eller parvis. To hanner må aldrig sættes sammen, for de kæmper. Giv rigeligt med solpladser og skjul, og sæt nye dyr i karantæne.

Læs mere: Karantæne og hygiejne

Avl

KØNSMODENHED OG KØNSBESTEMMELSE

Hannerne har 16-19 lårporer på hver side og er mere farverige end hunnerne. Hvornår arten bliver kønsmoden, er ikke dokumenteret. En hun skal være fuldt udvokset og i god foderstand før parring, for æglægningen tærer på hendes kalkreserver og kræfter.

PARRING

Parringen er ikke beskrevet for arten. Hos *Leiolepis belliana* yngler dyrene i den varme og tørre årstid, og hannerne kæmper ved at cirkle om hinanden og vise de farvede flanker. Hold kun et par sammen, så længe det går fredeligt.

ÆGLÆGNING OG KULD

Hunnen lægger 3-8 æg pr. kuld; tallet er lånt fra *L. belliana* og passer med slægten (2-8 æg hos *L. reevesii*). Giv hunnen mulighed for at grave en hule i terrariets varme ende med mindst 30 cm dyb, svagt fugtig bund. En hun uden egnet sted kan holde æggene tilbage, og det er livsfarligt.

INKUBATION

Inkubationen er ikke dokumenteret for arten. 28-30 °C og omkring 55-75 dage er et skøn ud fra andre æglæggende agamer. Læg æggene i fugtig vermiculite i en lukket boks i en rugemaskine med termostat, og vend dem ikke.

OPDRÆT AF UNGER

Opdræt er ikke dokumenteret for arten. Ungerne skal have et eget terrarie med dyb bund og mange skjul og fodres dagligt med små insekter drysset med kalk. De skal have UVB, for unger, der vokser hurtigt, får ellers knogleskørhed.

Sundhed og typiske fejl

De fleste problemer skyldes fejl i opsætningen: for lidt varme, for lidt UVB, for tynd eller våd bund og for ensidigt foder. De typiske problemer er:

- Knogleskørhed (metabolisk knoglesygdom) ved for lidt UVB og kalk. Giv UVB og kalkdryssede insekter.
- Udtørring, hvis der ikke er vand. Giv frisk vand dagligt.
- Tarmstop, hvis dyret sluger meget løst sand; brug en blanding med jord, der holder hulerne.
- Mave-tarm-sygdomme og parasitter, især hos nyindkøbte dyr. Få en afføringsprøve undersøgt.
- Æglægningsbesvær hos hunner uden egnet gravebund.
- Hudproblemer ved for våd bund.

Levetiden er ikke dokumenteret; 8-10 år er lånt fra *L. belliana*. Kontakt en dyrlæge ved sløvhed, appetitløshed eller problemer med hudskifte.

Læs mere: Typiske sygdomme og tegn på sygdom

Spørg altid dine kloge bekendte

Vejledningen er et godt sted at begynde, men den kan ikke erstatte erfaring. Dyr er forskellige, og meget af det vigtigste lærer man af dem, der har holdt arten i årevis. Tal med en avler, en erfaren holder eller en dyrlæge med forstand på krybdyr og padder, før du anskaffer dyret - og igen, hvis noget ser forkert ud.